

AKVEDUKT DIKLECIJANOVE PALAČE

Giordano della Cava dubrovački vodovod koji završava spremnicima na Minčeti i pri ulazu u grad, gdje je po njegovu nacrtu izgrađena česma ukrašena reljefnim maskeronima i pokrivena kupolom.

LIT.: A. Gnirs, Beispiele der antiken Wassersorgung aus dem istrischen Karstlande, Bulićev zbornik, Zagreb 1924. — B. Ilaković, Rimski akvedukti na području sjeverne Dalmacije, Zagreb 1982. J. Bil.

ALAČEVIĆ, Josip, arheolog i konzervator (Makarska, 1826 — Zadar, 7. III. 1904). Konzervator III. odjela za spomenike (arhivi) bečke Centralne komisije. Istraživao je povijest Dalmacije od rim. doba do srednjega vijeka i topografiju rim. provincije Dalmacije. God. 1878. osnovao časopis »Buletino di archeologia e storia dalmata« (s M. Glavinićem). Nakon premještanja u Zadar osnovao reviju »Tabularium« (s braćom Böttner). Bio je dopisni član arheoloških instituta u Beču i Berlinu.

BIBL.: La via romana da Sirmio a Salona, Buletino ASD, 1881 i 1882; L'antichissimo acquedotto di Zara, ibid., 1898; Narona ed il seno Naroniano, ibid., 1899.

LIT.: F. Bulić, Giuseppe Alačević (nekrolog), Buletino ASD, 1904.

Ž. Ra.

ALBERT, slikar u Istri (XV. st.). U crkvi Sv. Vida u Pazu 1461. izradio je dvije zidne slike: *Bl. Djevica Marija s djetetom na prijestolju* i *Prijestolje milosti* (glag. natpis: »moistar Albert«). Od ciklusa fresaka u crkvi Sv. Kvirina u Jasenoviku očuvan je lik Sv. Antuna i velika narativna kompozicija *Poklonstvo kraljeva*. Radio je u stilu mletačke gotike.

LIT.: B. Fučić, Istarske freske, Zagreb 1963.

ALBERTAL (Alberthaler), Ivan, Hans (Johann), graditelj i klesar (Rovereto, Švicarska, oko 1575 — Zagreb, 1648). Djelovao u Njemačkoj i Austriji (gradi župnu i isusovačku crkvu i dio seminara u Dillingenu, dvorac Willibaldsburg, isusovačke crkve u Eichstattu i Innsbrucku). God. 1633. dolazi u Zagreb, gdje sklapa ugovor o gradnji juž. zvonika katedrale. Masivan zvonik jednostavnih renesansnih oblika gradio je do 1641. a krovnište zvonika dovršava 1643. Nakon požara 1645. u kojemu je stradala i katedrala sklapa ugovor (1647) o obnavljanju svoda u svetištu katedrale i zidanju srušenoga svoda nad pjevalištem; svodove je restaurirao u kasnogotičkom mrežastom obliku. Obnovom katedrale nakon potresa 1880. uklonjeni su zvonik i svod svetišta.

LIT.: I. K. Tkalić, Prvostolna crkva zagrebačka nekoć i sada, Zagreb 1885. — D. Cvitanović, Graditelj Hans Alberthal, Radovi IPU, 1984, 8. — L. Dobronić, Biskupski i kaptolski Zagreb, Zagreb 1991. R.

ALBERTINI (Da Pirano), Gaspare, kipar i graditelj oltara (Piran, XVIII. st.). Djelovao u Istri, na Cresu i Lošnju. God. 1764–87. izradio oltare Sv. Lucije (sada Sv. Petra) i Gospine krunice u župnoj crkvi u

Novigradu. U crkvi Sv. Antuna opata u Velom Lošnju radi (oko 1783) gl. oltar s reljefom *Večera u Emausu*, a u crkvi Marije Snježne u Cresu oltar Sv. Roka. Posebnu pozornost pridaje obradi mramora, arhit. kompoziciji oltara, polikromiji i rasporedu ornamenata.

LIT.: A. Cella, Il Duomo di Cherso, Pagine istriane, Kopar 1951, 5, str. 21. — I. Parentin, Cittànova d'Istria, Trst 1974, str. 174 i 194. — R. Matejčić, Djela primorskih baroknih oltarista Gašpara Albertinija iz Pirana i Franje Capovilla iz Kopra na Kvarneru i u Rijeci, ZUZ, 1984. Ra. Mat.

ALBINI, Alfred, arhitekt (Zagreb, 15. VII. 1896 — 4. XI. 1978). Sin kompozitora S. Albinija. Studirao arhitekturu na Tehničkom fakultetu u Zagrebu 1919–23. Nakon studija radi u ateljeu V. Kovačića, a poslije njegove smrti prelazi kod H. Ehrlicha, radeći uglavnom na dovršenju palače zagrebačke Burze prema Kovačićevu projektu (1923–26). Od 1925. do

ALBERT, *Bl. Djevica Marija s djetetom na prijestolju*, freska u crkvi Sv. Vida u Pazu

